

Dotácia na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa podľa zákona č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (MPSVaR), tzv. **obedy zadarmo**, je v čase po 1. 8. 2021 vo výške **1,30 eura** za **každý deň**, v ktorom sa dieťa **zúčastnilo** výchovno-vzdelávacej činnosti v materskej škole alebo vyučovania v základnej škole a **odobralo stravu**.

Dotáciu na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa možno poskytnúť materskej škole a základnej škole:

- podľa § 4 ods. 3 písm. a) zákona o dotáciách, na každé dieťa, ktoré navštevuje materskú školu alebo základnú školu a v materskej škole alebo v základnej škole je **najmenej 50 % detí** z domácností, ktorým sa poskytuje **pomoc v hmotnej núdzi**
- podľa § 4 ods. 3 písm. b) zákona o dotáciách, na dieťa, ktoré navštevuje materskú školu alebo základnú školu a **žije v domácnosti**, ktorej sa poskytuje **pomoc v hmotnej núdzi** alebo ktorej príjem je najviac vo výške životného minima
- podľa § 4 ods. 3 písm. c) zákona o dotáciách, na dieťa, ktoré navštevuje **posledný ročník materskej školy** alebo **základnú školu** a žije v domácnosti, v ktorej si ani jeden člen domácnosti **neuplatnil** na toto dieťa nárok na sumu daňového bonusu na deti vo veku od 6 do 15 rokov v zvýhodnenej výške **39,47 eura** (od 1. 8. 2021 do 31. 12. 2021), respektíve **43,60 eura** (od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2022) - táto skutočnosť sa žiadateľovi (škole) preukazuje **čestným vyhlásením**. K tomu, prosíme, čítajte ďalej bližšie vysvetlenie.

V prípade, ak sa na dieťa poskytne dotácia na stravovanie podľa § 4 ods. 3 písm. a) alebo § 4 ods. 3 písm. b) zákona č. 544/2010 Z. z. o dotáciách (viď horeuvedené prvé dve odrážky), pokiaľ rodič spĺňa ďalšie podmienky určené podľa zákona o dani z príjmov, **môže si uplatniť nárok na daňový bonus**.

Pre drvivú väčšinu rodičov však pôjde o prípady podľa horeuvedenej tretej odrážky - ak sa na dieťa poskytne dotácia na stravovanie podľa § 4 ods. 3 písm. c) zákona č. 544/2010 Z. z. o dotáciách.

Podľa § 4 ods. 3 písm. c) zákona č. 544/2010 Z. z. o dotáciách je možné poskytnúť dotáciu na stravovanie na:

1. Deti v poslednom ročníku MŠ, ktoré nedovърšili 6 rokov veku (v praxi ide o 5 ročné deti v poslednom ročníku MŠ).

Na tieto deti si rodič ešte nemôže uplatniť nárok na zvýšený daňový bonus, ale z dôvodu veku dieťaťa do 6 rokov si rodič uplatňuje **daňový bonus v dvojnásobnej výške** (v roku 2021 suma **46,44 €**).

Pri deťoch do 6 rokov veku je možné **uplatniť si nárok na dotáciu na stravovanie** podľa § 4 ods. 3 písm. c) zákona č. 544/2020 Z. z. o dotáciách a **súčasne**, pokiaľ rodič spĺňa ďalšie podmienky určené podľa zákona o dani z príjmov, si rodič **môže uplatniť nárok na daňový bonus v dvojnásobnej výške**.

Tento postup je možný **poslednýkrát v mesiaci**, v ktorom dieťa **dovърší 6 rokov**.

2. Deti v poslednom ročníku MŠ, ktoré dovърšili 6 rokov veku a v ZŠ, ktoré nedovърšili

15 rokov veku, ak si rodičia nemohli uplatniť nárok na zvýšený daňový bonus na deti vo veku od 6 do 15 rokov (rodičia nepracujú, respektíve ich zdaniteľný príjem podľa § 5 a § 6 ods. 1 a 2 zákona o dani z príjmov nedosahuje výšku 6-násobku minimálnej mzdy) alebo ak rodičia pred daňovým bonusom uprednostnili dotáciu na stravovanie. Ak si na takéto dieťa rodič uplatní nárok na dotáciu na stravovanie podľa § 4 ods. 3 písm. c) zákona č. 544/2020 Z. z. o dotáciách, podľa uvedených informácií UPSVaR a FR SR úplne stráca nárok na daňový bonus za mesiace, za ktoré si uplatnil dotáciu na stravovanie. Teda **nemá nárok ani na sumu zvýšeného daňového bonusu, ani na sumu základného daňového bonusu**.

Pri deťoch, ktoré dovŕšili 6 rokov veku, sa takto postupuje od prvého mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom dieťa dovŕšilo 6 rokov veku.

Pri deťoch, ktoré dovŕšili 15 rokov veku, sa takto postupuje poslednýkrát v mesiaci, v ktorom dieťa dovŕšilo 15 rokov veku.

V prípade rodičov, ktorí spĺňajú podmienky určené podľa zákona o dani z príjmov a môžu si na dieťa uplatniť daňový bonus, odporúčam pri výklade zákona prezentovaného UPSVaR v spolupráci s MF SR a FR SR **uprednostniť daňový bonus** a nie dotáciu na stravovanie. Dotácia na stravovanie je 1,30 € na deň. Ak by aj dieťa bolo v nejakom mesiaci 23 dní v škole, suma dotácie by bola $23 \times 1,30 = 29,90$ €. Suma zvýšeného daňového bonusu však predstavuje 39,47 €, od roku 2022 potom 43,60 €, čo je jednoznačne výhodnejšie.

3. Deti v ZŠ, ktoré už dovŕšili 15 rokov veku (napr. z dôvodu opakovania ročníka alebo z dôvodu odkladu povinnej školskej dochádzky).

Pri deťoch, ktoré dovŕšili 15 rokov veku, sa takto postupuje od prvého mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom dieťa dovŕšilo 15 rokov veku.

Na tieto deti si z dôvodu dovŕšenia veku dieťaťa 15 rokov rodič už nemôže uplatniť nárok na zvýšený daňový bonus (od mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom dieťa dovŕšilo 15 rokov veku), ale uplatňuje si nárok na základný daňový bonus (v roku 2021 v sume 23,22 eura).

Pri deťoch 15-ročných a starších, ktoré navštevujú ZŠ, je tak možné **uplatniť si nárok na dotáciu na stravovanie** podľa § 4 ods. 3 písm. c) zákona č. 544/2020 Z. z. o dotáciách a **súčasne**, pokiaľ rodič spĺňa ďalšie podmienky určené podľa zákona o dani z príjmov, si rodič **môže uplatniť nárok na základný daňový bonus**.

Čestné vyhlásenie podľa § 4 ods. 3 písm. c) zákona č. 544/2020 Z. z. o dotáciách

Podľa informácií UPSVaR (viď vyššie), nárok na poskytnutie dotácie na stravovanie podľa § 4 ods. 3 písm. c) zákona o dotáciách (horeuvedené 3 body) preukazuje zákonný zástupca dieťaťa zriaďovateľovi **čestným vyhlásením**, a to **nezávisle od veku dieťaťa**.

Rodič **nie je povinný** svoj nárok preukazovať žiadnymi ďalšími dokladmi či potvrdeniami. Napríklad nie je povinný dokladovať, že je evidovaný nezamestnaný, že poberá dôchodok alebo že má v zamestnaní rodičovskú dovolenku, respektíve veľmi nízky príjem a podobne.

Pozor, povinnosť predloženia čestného vyhlásenia sa vzťahuje aj na zákonných zástupcov detí, ktoré **nedovŕšili 6 rokov veku** a sú v poslednom ročníku MŠ, resp. na deti, ktoré navštevujú ZŠ a **dovŕšili 15 rokov veku**.

V praxi to znamená, že pokiaľ si rodič chce od augusta 2021 (resp. od septembra 2021 alebo neskôr, napr. po tom, čo dieťa dovŕši 15 rokov veku a stále bude navštevovať ZŠ) uplatňovať dotáciu na stravovanie podľa § 4 ods. 3 písm. c) zákona č. 544/2020 Z. z. o dotáciách, musí škole, resp. škôlke predložiť čestné vyhlásenie.

Z pohľadu školy a materskej školy

Škola bude žiadať o dotáciu na stravovanie podľa § 4 ods. 3 písm. c) zákona o dotáciách len na tie deti, ktorých rodičia si **uplatnia nárok na dotáciu**, pričom formou **čestného vyhlásenia** prehlásia, že nepoberajú zvýšený daňový bonus na dieťa vo veku od 6 do 15 rokov.

Teda:

- buď majú dieťa vo veku od 6 do 15 rokov a na dieťa nepoberajú zvýšený daňový bonus alebo
- ich dieťa ešte nemá 6 rokov alebo
- ich dieťa už má vek 15 rokov.

Základným školám odporúčame, aby na začiatku školského roka 2021/2022 vyzvali rodičov, aby požiadali o dotáciu na stravovanie podľa § 4 ods. 3 písm. c) zákona č. 544/2020 Z. z. o dotáciách. Súčasťou žiadosti bude čestné vyhlásenie rodiča.

Nárok si môžu uplatniť rodičia:

- detí vo veku do 6 rokov
- detí vo veku od 6 do 15 rokov, ktorí nepoberajú daňový bonus na dieťa (respektíve nechcú poberať daňový bonus, pretože dotácia na stravovanie sa im javí výhodnejšia)
- detí vo veku 15 rokov a starších.

Školy si na tento účel pripravujú jednoduchý formulár (zákon nestanovuje jeho obsah ani formu).

Obdobne by na začiatku septembra mali postupovať materské školy, pokiaľ ide o deti od septembra 2021 navštevujúce posledný ročník MŠ. Uvedené sa týka aj súkromných MŠ.

Pozor, pokiaľ ide o materské školy, platí prechodné ustanovenie zákona č. 544/2010 Z. z. o dotáciách. Podľa § 16e, za august 2021 sa dotácia na stravovanie v materských školách poskytuje podľa stavu platného do 31. 7. 2021, teda nárok na dotáciu **za august 2021 majú rodičia na všetky deti v poslednom ročníku MŠ.**

Z pohľadu rodiča

Ak máte dieťa vo veku 6 až 15 rokov, zvýšený daňový bonus je jednoznačne výhodnejší, ako dotácia na stravovanie. Ak spĺňate podmienky určené zákonom o dani z príjmov na priznanie daňového bonusu - najmä ide o podmienku mať za celý rok 2021 zdaniteľný (hrubý) príjem podľa § 5 (zamestnanie) alebo podľa § 6 ods. 1 a 2 (SZČO) zákona o dani z príjmov vo výške najmenej 6-násobku minimálnej mzdy, teda najmenej $6 \times 623 = 3738$ €, respektíve máte ako zamestnanec každý mesiac zdaniteľný príjem podľa § 5 najmenej vo výške polovice minimálnej mzdy ($623 / 2 = 311,50$ €), neuplatňujete si v škole či škôlke nárok na dotáciu na stravovanie.

Ak sa napriek tomuto odporúčaniu rozhodnete pre dotáciu na stravovanie, ste zamestnanec, pričom u svojho zamestnávateľa ste si doteraz uplatňovali daňový bonus na dieťa, ste povinný svojmu zamestnávateľovi oznámiť, že ste požiadali o dotáciu na stravovanie. A to najneskôr do konca mesiaca, od ktorého ste sa rozhodli uplatniť si dotáciu na stravovanie.

Pre odborný a zrozumiteľný výklad novely zákona o poskytovaní dotácií na stravovanie detí a žiakov sme si dovolili citovať RNDr. Jozefa Mihála. Citované

z www.relia.sk, <https://www.facebook.com/DanoveAOdvodoveTipyJozefaMihala/>, Daňové a odvodové tipy Jozefa Mihála - <http://www.relia.sk/Article.aspx?ID=590&fbclid=IwAR3peNy99RlqLD93GDM63dbxBcxvYtLQ-wNsFFrscfsOoeQemPuMsNi8Y>

Daňový bonus alebo príspevok na obedy, táto tabuľka vám pomôže lepšie sa zorientovať:

Daňový bonus alebo príspevok na obedy	dvojnásobný daňový bonus 46,44 €	zvýšený daňový bonus 39,47 €	základný daňový bonus 23,22 €	bud' dotácia na stravu, alebo zvýšený daňový bonus	dotácia na stravu
Dieťa do 6 rokov veku, ktoré navštevuje MŠ, kde je viac ako 50 % detí v HN/ktoré je v HN/	✓	x	x	x	✓

ktorého príjem rodičov je najviac vo výške životného minima					
Od 6 rokov veku, ktoré navštevuje MŠ, kde je viac ako 50 % detí v HN/ktoré je v HN/ ktorého príjem rodičov je najviac vo výške životného minima	x	✓	x	x	✓
5 ročné dieťa v poslednom ročníku MŠ (ktoré nie je v riadku 1)	✓	x	x	x	✓
6 ročné dieťa v poslednom ročníku MŠ (ktoré nie je v riadku 2)	x	x	x	✓	x
Všetky ostatné deti do 6 rokov v nižších ročníkoch MŠ (ktoré nie sú v riadku 1)	✓	x	x	x	x
Dieťa od 6-15 rokov, ktoré navštevuje ZŠ, kde je viac ako 50 % detí v HN /ktoré je v HN/ ktorého príjem je najviac vo výške ŽM	x	✓	x	x	✓
Dieťa od 6-15 rokov, ktorého rodičovi sa poskytuje zvýšený daňový bonus (ktoré nie je v riadku 6)	x	✓	x	x	x
Dieťa od 6-15 rokov v ZŠ, ktorého rodičia si neuplatnili alebo si nemohli uplatniť zvýšený daňový bonus (ktoré nie je v riadku 6)	x	x	x	x	✓
Dieťa od 15 rokov v poslednom ročníku ZŠ	x	x	✓	x	✓

Deti od 3 do 5 rokov

- ak sú rodičia v hmotnej núdzi alebo životnom minime, majú nárok na dotáciu na stravu
- rodičia dokladujú zriaďovateľovi potvrdením z ÚPSVaR

Deti 5 ročné (predškôláci)

- majú nárok na dotáciu na stravu aj dvojnásobný daňový bonus
- školy dokladujú zriaďovateľovi čestným vyhlásením

Deti od 6 do 15 rokov

- majú nárok buď na dotáciu na stravu alebo zvýšený daňový bonus
- školy dokladujú zriaďovateľovi čestným vyhlásením

Deti od 15 rokov v poslednom ročníku ZŠ

- majú nárok na dotáciu na stravu aj základný daňový bonus
- školy dokladujú zriaďovateľovi čestným vyhlásením